Inspectie Justitie en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Onderzoek naar de Landelijke Eenheid

Plan van aanpak

Inhoudsopgave

Inleiding **3**

1 **Doelstelling en onderzoeksvragen** **4**
1.1 Doelstelling 4
1.2 Centrale vraag en deelvragen 4
1.3 Afbakening 5

2 **Onderzoeksaanpak** **6**
2.1 Operationalisering 6
2.2 Methoden van onderzoek 6
2.3 Analysekader 7

3 **Rapportage en communicatie** **8**

Lijst van gebruikte afkortingen **9**

Inleiding

De Inspectie Justitie en Veiligheid heeft diverse signalen ontvangen over mogelijke misstanden bij de Landelijke Eenheid (LE) van de Nationale politie (NP). Het betreffen uiteenlopende signalen zoals ongewenst gedrag, stijl van leiderschap, machtsmisbruik en onprofessioneel handelen. De signalen spitsen zich toe op twee onderdelen van de LE te weten: de 'Dienst Landelijke Informatieorganisatie' (DLIO)[1] en de 'Dienst Landelijke Operationele Samenwerking' (DLOS)[2].

Naar aanleiding van deze signalen heeft de Inspectie eind 2019 besloten om een oriënterend onderzoek uit te voeren. Na dit besluit is ook door de leiding van de LE en door de politiebonden NPB[3] en ACP[4] aan de Inspectie gevraagd om onderzoek te doen in de rol van 'onafhankelijke derde'. Het oriënterend onderzoek, dat in januari en februari 2020 is uitgevoerd, diende een tweeledig doel: allereerst om te komen tot een globaal inzicht in de problematiek en ten tweede het uitvoeren van een analyse om vast te stellen of de gesignaleerde problematiek van invloed is op de kwaliteit van de taakuitvoering.

Uit het oriënterend onderzoek is duidelijk geworden dat de LE kampt met problemen die van invloed lijken te zijn op de kwaliteit van de taakuitvoering. Vervolgonderzoek is nodig om scherper in beeld te krijgen wat de aard, omvang en oorzaak van de problematiek is en welke gevolgen dit heeft voor de taakuitvoering.

[1] De Dienst Landelijke Informatieorganisatie verricht specifieke, landelijke taken zoals internationale informatie-uitwisseling en nationale informatiecoördinatie. De dienst zorgt tevens voor overzicht en inzicht in de (inter)nationale veiligheidssituatie ten behoeve van het operationele politiewerk. Verder fungeert de dienst binnen de politie als loket voor onder meer Europol, Interpol en Nederlandse liaison officers die namens de politie in het buitenland werken.

[2] De Dienst Landelijke Operationele Samenwerking levert operationele ondersteuning en hoogwaardige (technologische) vernieuwing aan de Nederlandse politie. Het gaat daarbij om afgeschermde operaties zoals werken onder dekmantel en getuigenbescherming, het afluisteren van bijvoorbeeld telefoongesprekken.

[3] Nederlandse Politiebond.

[4] Algemeen Christelijke Politiebond.

1 Doelstelling en onderzoeksvragen

1.1 Doelstelling

De Inspectie brengt met dit onderzoek in kaart wat de aard, oorzaak, omvang en doorwerking van de problematiek is op de taakuitvoering bij de diensten de DLIO en de DLOS van de LE.
Daarmee wil de Inspectie een bijdrage leveren aan het oplossen van de problemen en de verbetering van de kwaliteit van de taakuitvoering. Daarom zal de Inspectie, wanneer dit kan, handvatten aanreiken om de problemen op te lossen.

1.2 Centrale vraag en deelvragen

De centrale vraag in dit onderzoek luidt:

In hoeverre raken de gesignaleerde problemen met betrekking tot de onderdelen van de DLIO en de DLOS de kwaliteit van hun eigen taakuitvoering en die van andere onderdelen van de NP en welke handvatten zijn er te geven om de problemen op te lossen.

De Inspectie beantwoordt de centrale vraag aan de hand van de volgende deelvragen:

1. Wat houdt de taakuitvoering van de betrokken diensten in en welke eisen worden daaraan gesteld?
2. Welke problemen doen zich voor met betrekking tot de DLIO en de DLOS?
3. Wat is de aard en omvang van de gesignaleerde problematiek?
4. Wat zijn de oorzaken van de gesignaleerde problematiek?
5. Op welke wijze werkt de problematiek door op de eigen taakuitvoering en op die van andere onderdelen van de NP?

Op basis van een analyse van de beantwoording van de onderzoeksvragen wil de Inspectie handvatten kunnen geven om de problematiek aan te pakken.

1.3 Afbakening

Het onderzoek is als volgt afgebakend:

- Periode

In verband met de genomen Coronamaatregelen start het onderzoek wanneer de situatie dit toelaat.

- Organisaties

De Inspectie richt zich in dit onderzoek in elk geval op de betrokken diensten van de LE; de DLIO en de DLOS.
De aard van de werkzaamheden van de afdelingen die in dit onderzoek worden onderzocht maakt dat zij in contact staan met andere onderdelen van de NP en organisaties daarbuiten. Om het effect van de problemen op de taakuitvoering te kunnen onderzoeken sluit de Inspectie dan ook niet uit dat ook met deze organisaties zal worden gesproken.

- Insteek van het onderzoek

Het onderzoek is in eerste instantie gericht op het in kaart brengen in hoeverre de kwaliteit van de taakuitvoering in het geding is door de in de oriëntatie gesignaleerde problemen. In de tweede plaats om te onderzoeken of deze problematiek effecten heeft buiten deze diensten. Ten slotte om, indien mogelijk, aan de daarvoor verantwoordelijken handvatten te bieden om de problematiek op te lossen.

2 Onderzoeksaanpak

2.1 Operationalisering

Operationalisering van deelvragen

Voor de beantwoording van de eerste deelvraag bouwt de Inspectie voort op de verzamelde gegevens in de oriëntatiefase en brengt in beeld wat de taakuitvoering is en welke eisen daaraan worden gesteld. Hiervoor raadpleegt de Inspectie bronnen van de diensten en relevante wet- en regelgeving. Ter verduidelijking van de eisen die gesteld worden aan de taakuitvoering kan de Inspectie medewerkers interviewen.

Voor de beantwoording van de tweede, derde en vierde deelvraag brengt de Inspectie in kaart welke problemen zich voordoen binnen de betrokken diensten, in hun relatie met andere onderdelen van de NP en met andere partijen, zoals internationale politiediensten. Hiervoor interviewt de Inspectie medewerkers om een duidelijk beeld te krijgen van de aard, omvang en oorzaken van de gesignaleerde problemen. Met dit gedeelte van het onderzoek bouwt de Inspectie voort op de resultaten van het oriënterend onderzoek.

Voor de beantwoording van de vijfde deelvraag beziet de Inspectie de gesignaleerde problematiek in samenhang met de eisen die aan de taakuitvoering worden gesteld.

2.2 Methoden van onderzoek

Documentonderzoek

De Inspectie vraagt relevante documenten op bij de betrokken organisaties om in kaart te brengen hoe de organisatie eruitziet en wat de taakuitvoering inhoudt.

Interviews

De Inspectie interviewt medewerkers van de betrokken diensten van de Landelijke Eenheid, onder wie leidinggevenden en andere betrokkenen, om de doorwerking van de problemen op de taakuitvoering in kaart te brengen. Deze interviews zijn vertrouwelijk en worden zodanig in de rapportage verwerkt dat ze niet tot personen zijn te herleiden.

Analyse en rapportage

De Inspectie analyseert alle onderzoeksbevindingen in samenhang, waarna de onderzoeksvragen beantwoord worden in een conceptrapport.

De Inspectie hanteert voor ieder onderzoek het Protocol voor de werkwijze. Hierin is, naast de procedure voor de totstandkoming van het onderzoek en de publicatie ervan, vastgelegd dat de bevindingen uit het conceptrapport voor wederhoor aan de betrokken organisaties worden voorgelegd.

2.3 Analysekader

Het analysekader van dit onderzoek zal in ieder geval gebaseerd zijn op:

- Relevante wet- en regelgeving die van toepassing is op de organisatie en de taakuitvoering van de betrokken diensten van de Landelijke Eenheid.

- Relevante bronnen, zoals bijvoorbeeld werkinstructies, taakomschrijvingen en mandateringen van de betrokken diensten en organisaties met betrekking tot de taakuitvoering.

3 Rapportage en communicatie

Na het afronden van de oriëntatie zijn de betrokken organisaties geïnformeerd over het voorgenomen onderzoek van de Inspectie.

Een plan van aanpak wordt op de site van de Inspectie geplaatst.

Voordat met de uitvoering van de interviews wordt gestart zullen de contactpersonen van de organisaties worden benaderd.

De Inspectie zal het onderzoeksrapport aanbieden aan de minister van Justitie en Veiligheid, de Korpsleiding van de Nationale Politie, het hoofd van de Landelijke Eenheid en, indien daar aanleiding voor bestaat aan andere betrokkenen, zoals het Openbaar Ministerie.

De publicatie van het rapport met bijbehorend persbericht vindt plaats op de website van de Inspectie. Alle bij het onderzoek betrokkenen worden hierover vooraf geïnformeerd.

Om te voorkomen dat operationele en/of opsporingsbelangen worden geschaad zal (een deel van) het rapport staatsgeheim/geheim worden verklaard en niet worden gepubliceerd.

Lijst van gebruikte afkortingen

ACP	Algemeen Christelijke Politiebond
DLIO	Dienst Landelijke Informatieorganisatie
DLOS	Dienst Landelijke Operationele Samenwerking
LE	Landelijke Eenheid
NP	Nationale Politie
NPB	Nederlandse Politiebond
OM	Openbaar Ministerie

Missie Inspectie Justitie en Veiligheid

De Inspectie Justitie en Veiligheid houdt voor de samenleving, de ondertoezichtgestelden en de politiek en bestuurlijk verantwoordelijken toezicht op het terrein van justitie en veiligheid
om inzicht te geven in de kwaliteit van de taakuitvoering en de naleving van regels en normen,
om risico's te signaleren
en om organisaties aan te zetten tot verbetering.
Hiermee draagt de Inspectie bij aan een rechtvaardige en veilige samenleving.

Dit is een uitgave van:
Inspectie Justitie en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Turfmarkt 147 | 2511 DP Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH Den Haag
Contactformulier | www.inspectie-jenv.nl

April 2020

Aan deze publicatie kunnen geen rechten worden ontleend.
Vermenigvuldigen van informatie uit deze publicatie is toegestaan,
mits deze uitgave als bron wordt vermeld.